

Pavel Kolář
Professor of Eastern European History

Publications

MONOGRAPHS

Poststalinizm. Ideologia i utopia epoki [Poststalinism. Ideology and Utopia of an Epoch], Warszawa: Neriton 2022, 446pp.

[Link](#)

Soudruzi a jejich svět: sociálně myšlenková tvářnost komunismu [Comrades and Their World: The Social Mindset of Communism], Praha: Nakladatelství Lidové Noviny, 2019, 294 pp.

[Link](#); [Library University Konstanz](#)

Der Poststalinismus. Ideologie und Utopie einer Epoche, Zeithistorische Studien, vol. 57. Köln-Weimar-Wien: Böhlau-Verlag, 2016, 370 pp.

[Link](#); [Library University Konstanz](#)

Co byla normalizace? Studie o pozdním socialismu [What Was Normalisation? Essays on Late Socialism], co-authored with Michal Pullmann, Praha: Nakladatelství Lidové Noviny, 2016, 225 pp.

[Link](#); [Library University Konstanz](#)

Geschichtswissenschaft in Zentraleuropa. Die Universitäten Prag, Wien und Berlin um 1900. Geschichtswissenschaft und Geschichtskultur im 20. Jahrhundert, vol. 9. Leipzig: Akademische Verlagsanstalt, 2008, 580 pp.

[Link](#); [Library University Konstanz](#)

EDITED VOLUMES

with Jan C. Behrends and Thomas Lindenberger, eds. *Violence after Stalin. Power, Society and Legitimacy in Eastern Europe and the Soviet Union after 1956*, Hannover: ibidem, forthcoming.

with Miloš Řezník, eds. *Historische Nationsforschung im geteilten Europa 1945-1989*. Kölner Beiträge zur Nationsforschung, Band 10. Köln: SH-Verlag, 2012.

[Library University Konstanz](#)

ARTICLES AND BOOK CHAPTERS

Die Todesstrafe und die Transformation der kommunistischen Staatsgewalt nach Stalin, *Jahrbuch für Historische Kommunismusforschung* 2023, 115-134.

Geschichtstrauma, Nationsbildung, Sozialismus. Außenpolitik und kollektive Identität in der Tschechoslowakei (1945–1989), In *Nationsbildung und Außenpolitik im Osten Europas. Nationsbildungsprozesse, Konstruktionen nationaler Identität und außenpolitische Positionierungen im 20. und 21. Jahrhundert*, edited by Bianka Pietrow-Ennker, Osnabrück: Fibre, 2022, 375-412.

[Link](#)

"Hroch's Critique of the Concept of Nationalism", *Nations and Nationalism* 28 (2022), 3, 755-756.

[Link](#)

with Michal Kopeček, Foreword, In *Making Sense of Dictatorship. Domination and Everyday Life in East Central Europe after 1945*. Edited by Celia Donert, Ana Kladnik, and Martin Sabrow, Budapest–Vienna–New York: CEU Press, 2021, ix-xii.

[Link](#)

Denkanstoß Prager Frühling. Zwischen Desillusion, Trauer und Melancholie, *Osteuropa* 4-6/2021, 411–424.

[Link](#)

Shaping the Soviet Empire from Below (Review Essay), *Kritika: Explorations in Russian and Eurasian History* 22, no 2, (2021), 414-419.

[Link](#)

“Nationalstaat, Physische Gewalt und Transnationale Geschichte Europas“ In *Ambivalenzen der Europäisierung. Beiträge zur Neukonzeptionalisierung der Geschichte und Gegenwart Europas*. Edited by Timm Beichelt, Clara Maddalena Frysztacka, Claudia Weber, Susann Worschech, Stuttgart: Franz-Steiner-Verlag 2021, 223-237.

[Link](#)

„Penser le Printemps de Prague: désillusion, mélancolie et déclin de la gauche“ In *L’onde de choc tchécoslovaque. 1968 en Europe médiane et occidentale*. Edited by Antoine Marès, Françoise Mayer and Jacques Rupnik. Paris: Institut d’études slaves, 2020, 71-85.

[Link](#)

”Unfinished Transformation: Philipp Ther’s Odyssey of Post-Socialist Neoliberalism”, *East Central Europe* 47 (2020): 361-367.

[Link](#)

“25 febbraio 1948. Il «colpo di Stato» di Praga. La sovietizzazione dell’Europa orientale” In *Calendario civile europeo. I nodi storici di una costruzione difficile*. Edited by Angelo Bolaffi e Guido Crainz, Roma: Donzelli, 2019, 211-222.

[Link](#)

“Pensare la Primavera di Praga: tra disillusione, lutto e melanconia”, In *L’altro sessantotto: politica e cultura nell’europa centro-orientale e orientale*. Edited by C. Diddi, V. Nosilia, M. Piacentini *EUROPA ORIENTALIS XXXVIII* (2019): 29-46.

[Link](#)

“Niedergang und Fall des Kommunismus in Ostmitteleuropa. Zu den globalhistorischen Aspekten der „friedlichen Revolutionen“ In *Zerfall und Neuordnung: Die »Wende« in Osteuropa von 1989/91*. Edited by Jeronim Perović, Peter Collmer, Ekatarina Emeliantseva Koller, Köln: Böhlau, 2019, 59-74.

[Link](#)

“Interpreting the Prague Spring. Disillusion, Melancholia, and the Waning of the Left”, In *The Prague Spring as a Laboratory*. Edited by Martin Schulze Wessel, Vandenhoeck & Ruprecht: Göttingen, 2019, 277-291.

“Der Prager Frühling – ein Erbe poststalinistischer Widersprüche?” In *Die Europäische Zivilisation und ihre Probleme. Festschrift für Bedřich Loewenstein*. Edited by Šimona Löwenstein, Verlagsbuchhandlung Sabat: Kulmbach, 2019, 164-185.

[Link](#)

“Normalizace ve své epoše” [Normalization in its epoch], *Soudobé dějiny* 25 (2018): 3-4, 523-536.
[Link](#)

“The Memory of 1968 as a Work of Mourning for the European Left” In *L’Autre Printemps 1968–50 ans après*. Edited by Jacques Rupnik, September 2018.
[Link](#)

“Národní stát a násilí v epoše transnacionálního obratu” [Nation State and Violence in the Age of Transnational Turn], In *Sto let. Hodnota svobody, nebo cena za nezávislost?* Edited by Jan Horský and Miroslav Hroch, SLON: Prague, 2018, 405-430.
[Link](#)

“Kultur und Macht im Vorfeld des Prager Frühlings. Eine komplizierte Beziehung”, *Zeitgeschichte-online*, August 2018.
[Link](#)

“Přelom epoch, mýtus zlatého věku a chvála starých dobrých časů. K pojetí času a nostalgickým aspektům poststalinického komunismu” [The turning point of epochs, the myth of the golden age, and praise of good old times. On the concept of time and nostalgic aspects of post-Stalin Communism], *Soudobé dějiny* 25 (2018): 1–2, 175-207.
[Link](#)

“La Primavera di Praga del 1968: contraddizioni ed eredità” In *Il sessantotto sequestrato: Cecoslovacchia, Polonia, Jugoslavia e dintorni*. Edited by Guido Crainz, Roma: Donzelli, 2018, 67-104.
[Link](#)

“Post-Stalinist Reformism and the Prague Spring” In *The Cambridge History of Communism, Volume Two: The Socialist Camp and World Power (1941-1968)*. Edited by Norman Naimark, Silvio Pons and Sophie Quinn-Judge, Cambridge: Cambridge University Press, 2017, 219-249.
[Link](#)

“Transnational and Global History and the Study of Communism”, *Divinatio (Maison des Sciences de l’Homme et de la Société (Sofia))*, 44 (2017): 31-40.
[Link](#)

“Między traumą a marzeniem: destalinizacja i komunistyczne rozumienie czasu” [Between Trauma and Dream: De-Stalinization and Communist Understanding of Time], *Pamięć i Sprawiedliwość* 28 (2016): 59-79.
[Link](#)

“Транснационална и глобална история на комунизма“ [Comparative and Global History in the Historiography of Communism], *Sofia Dialogues Series* 1 (2016): 87-102.

“Disent, sociální práva a neoliberalní revoluce” [Dissent, social rights and the neoliberal revolution], In *Lidská práva – (ne)mysl české politiky?* Edited by Václav Bělohradský and Jiří Příbáň, Praha: SLON, 2015, 215–226.

“Čtyři ‘základní rozpory‘ východoevropského komunismu” [The four ‘fundamental contradictions’ of East European communism], *Soudobé dějiny* 22, no. 1-2, (2015), 130–165.
[Link](#)

“Communism in Eastern Europe”, In *The Oxford Handbook of the History of Communism*. Edited by Steve A. Smith, Oxford: Oxford University Press, 2014, 203–219.
[Link](#)

“1989: Kolaps komunismu, revoluce a převraty” [1989: The collapse of communism, revolutions, overthrows], In *Plakát v souboji s ideologií 1914-2014*. Edited by Jaroslav Anděl, 171–75, Praha: DOX, 2014.

“The party as a new utopia: reshaping communist identity after Stalinism”, *Social History* 37, no. 4 (2012): 402–424.

[Link](#)

with Michal Kopeček, “Socialistická diktatura jako myšlenkový svět” [Socialist dictatorship as a world of meaning], *Soudobé dějiny* 19, no. 2 (2012): 189–195.

[Link](#)

with Miloš Řezník “Einleitung”, In *Historische Nationsforschung im geteilten Europa 1945-1989*. Edited by Pavel Kolář and Miloš Řezník, Kölner Beiträge zur Nationsforschung, Band 10. Köln: SH-Verlag, 2012, 7–11.

[Library University Konstanz](#)

“Historisierung”, In *Zeitgeschichte: Konzepte und Methoden*. Edited by Frank Bösch and Jürgen Danyel, Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2012, 131–43.

[Link](#)

“Strana jako utopie. Komunistická identita po pádu stalinismu” [The party as a utopia: communist identity after the fall of Stalinism], *Soudobé dějiny* 19, no. 2 (2012): 227–255.

[Link](#)

“Kommunistische Identitäten im Streit. Politisierung und Herrschaftslegitimation in den kommunistischen Parteien in Ostmitteleuropa nach dem Stalinismus”, *Zeitschrift für Ostmitteleuropa-Forschung* 60, no. 2 (2011): 232–266.

[Link](#)

“Metanarace národních dějin v českém dějepisectví druhé poloviny 20. století” [The Czech master narratives of national history in the second half of the 20th century], In *České soudobé dějiny v diskusi*. Edited by Martin Schulze Wessel et al. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 2011, 89–123.

[Link](#)

“The Spectre is Back: New Perspectives on the Rise and Decline of European Communism”, *Journal of Contemporary History* 45, no. 1 (2010): 197–209.

[Link](#)

“Rewriting National History in Post-War Central Europe: Marxist Syntheses of Austrian and Czechoslovak History as New National Master-Narratives”, In *Nationalizing the Past: Historians as Nation Builders in Modern Europe*. Edited by Stefan Berger and Chris Lorenz, Writing the Nation, vo. IV, Basingstoke, Hampshire: Palgrave Macmillan, 2010, 319–40.

[Link](#)

“Czech Republic”, In *Atlas of European Historiography: The Making of a Profession. 1800 - 2005*. Edited by Ilaria Porciani and Lutz Raphael, New York, NY: Palgrave Macmillan, 2010, 148–52.

[Library University Konstanz](#)

“Socijalistička diktatura kao osmišljeni svijet” [Socialist dictatorship as a world of meaning], January 12, 2010, *Historiografija.hr. Portal of Croatian historiography*.

[Link](#)

“Prager Frühling als Schnittstelle des europäischen geisteswissenschaftlichen Transfers”,
Jahresbericht des Zentrums für Zeithistorische Forschung Potsdam (2009): 32–39.

[Link](#)

“Katastrophenverarbeitung und Kontinuitätssicherung. Zu den Lebensdarstellungen ehemaliger Prager deutscher Historiker nach 1945.” In *Die "sudetendeutsche Geschichtsschreibung" 1918-1960: Zur Vorgeschichte und Gründung der Historischen Kommission der Sudetenländer*. Edited by Stefan Albrecht, Jiří Malíř and Ralph Melville, München: Oldenbourg, 2008, 11–23.

[Link](#)

with Gernot Heiss, Árpád von Klimó, and Dušan Kováč, “Habsburg’s Difficult Legacy. Comparing and Relating Austrian, Czech, Magyar, and Slovak National Historical Master Narratives”, In *The Contested Nation: Ethnicity, Class, Religion and Gender in National Histories*. Edited by Stefan Berger and Chris Lorenz, Basingstoke, Hampshire: Palgrave Macmillan, 2008, 367–403.

[Link](#)

“Socialistična diktatura kot miselni svet” [Socialist dictatorship as a world of meaning], *Prispevki za novejšo zgodovino* 48, no. 1 (2008): 173–176.

“Sozialistische Diktatur als Sinnwelt. Repräsentationen gesellschaftlicher Ordnung und Herrschaftswandel in Ostmitteleuropa in der zweiten Hälfte des 20. Jahrhunderts”, *Potsdamer Bulletin für Zeithistorische Studien*, 40/41 (2007): 24–29.

[Link](#)

“Constitutional and Economic History at the University of Berlin 1890-1933”, In *The Many Faces of Clio: Cross-cultural Approaches to Historiography. Essays in Honor of Georg G. Iggers*. Edited by Qingjia E. Wang and Franz L. Fillafer, New York, NY: Berghahn, 2007, 346–65.

[Library University Konstanz](#)

with Michal Kopeček, “A Difficult Quest for New Paradigms: Czech Historiography after 1989”, In *Narratives Unbound. Historical Studies in Post-communist Eastern Europe*. Edited by Sorin Antohi, Balázs Trencsényi and Péter Apor, Pasts incorporated, vol. 5. Budapest: Central European University Press, 2007, 173–248.

[Link](#)

“Die nationalgeschichtlichen master narratives in der tschechischen Geschichtsschreibung der zweiten Hälfte des 20. Jahrhunderts: Entstehungskontexte, Kontinuität und Wandel”, In *Geschichtsschreibung zu den böhmischen Ländern im 20. Jahrhundert. Wissenschaftstraditionen, Institutionen, Diskurse*. Edited by Christiane Brenner et al., München: Oldenbourg, 2006, 209–241.

[Library University Konstanz](#)

“Eine Brutstätte der Volksgeschichte? Überlegungen zur Geschichte der Prager deutschen Historiographie 1918-1938 im Gesamtkontext der deutschsprachigen Geschichtswissenschaft”, In *Geschichtsschreibung zu den böhmischen Ländern im 20. Jahrhundert: Wissenschaftstraditionen, Institutionen, Diskurse*. Edited by Christiane Brenner et al., München: Oldenbourg, 2006, 109–35.

[Library University Konstanz](#)

“Nährboden fachlicher Innovation? Verfassungs- und Wirtschaftsgeschichte im Seminarunterricht an der Berliner, Wiener und Prager Deutschen Universität im Zeitalter des universitären Großbetriebs (1900-1930)”, In *Vorlesung, Seminar, Repetitorium: Universitäre geschichtswissenschaftliche Lehre im historischen Vergleich*. Edited by Gabriele Lingelbach and Andreas Eckert, München: Meidenbauer, 2006, 89–128.

[Link](#); [Library University Konstanz](#)

“Dějiny historické vědy – normativní příběh vlastního oboru nebo reflexivní dějiny kulturní praxe?” [History of historiography: a normative story of our own discipline or a reflexive history of a cultural practice?], *Dějiny – teorie – kritika* 3, no. 1 (2006): 87–100.

[Link](#)

“Langsamer Abschied vom Totalitarismus-Paradigma? Neue tschechische Forschungen zur Geschichte der KPdSU-Diktatur”, *Zeitschrift für Ostmitteleuropa-Forschung* 55, no. 2 (2006): 253–275.

[Link](#)

“Welch ein Galimathias! Die Auseinandersetzungen in den Organisationen der Kommunistischen Partei der Tschechoslowakei nach dem XX. Parteitag der KPdSU”, In *Alltag und Ideologie im Realsozialismus*. Edited by Ulf Brunnbauer. Special issue, *Berliner Osteuropa Info*, no. 23 (2006): 34–42.

[Link](#)

“Vertreibung zwischen nationaler Meistererzählung und Deutungspluralität. Der tschechische Vertreibungsdiskurs im Licht geschichtswissenschaftlicher Streitschriften”, In *Nach der Vertreibung. Geschichte und Gegenwart einer kontroversen Erinnerung*. Edited by Jürgen Danyel and Philipp Ther. Special issue, *Zeitschrift für Geschichtswissenschaft* 53, no. 10 (2005): 925–940.

[Link](#)

“Fachkontroverse und institutionelles Umfeld in der Geschichtswissenschaft: Die Debatte um die Nachfolge Oswald Redlichs an der Wiener Universität 1929-1931 und die Reorientierung der historischen Hilfswissenschaften”, In *Magister noster: Sborník statí věnovaných in memoriam Prof. PhDr. Janu Havránkovi, CSc.* Edited by Michal Svatoš, Luboš Velek and Alice Velková, Praha: Nakl. Karolinum, 2005, 99–116.

[Link](#)

“Nenápadné okovy Kleiós. Východoevropské dějepisectví po pádu železné opony mezi vědeckým étosem a legitimizací panství” [Clio’s discrete chains: East European historiography after 1989 between scholarly ethos and the legitimisation of power], *Soudobé dějiny* 11, 1/2 (2004): 224–230.

[Link](#)

“Geschichtswissenschaft an der Deutschen Universität Prag 1882-1938: Entwicklung der Lehrkanzeln und Institutionalisierung unter zwei Regimen”, In *Universitäten in nationaler Konkurrenz: Zur Geschichte der Prager Universitäten im 19. und 20. Jahrhundert*. Edited by Hans Lemberg, Veröffentlichungen des Collegium Carolinum, Band 86. München: Oldenbourg, 2003, 85–114.

[Library University Konstanz](#)

“Mezi hegemonií a pluralitou. Metanarace německých dějin po roce 1945” [Between hegemony and plurality. The master narratives of German history after 1945], *Soudobé dějiny* 10, 3 (2003), 334–341.

[Link](#)

with Miloš Rezník, “Komparativní dějiny a jejich místo na Karlově Univerzitě” [The place of comparative history at the Charles University], *Český časopis historický*, no. 99 (2001): 402–408.

“Francouzská revoluce a tři typy středoevropské konzervativní obrany” [The French Revolution and three types of Central European conservative reaction], In *Češi a svět: Sborník k pětasedmdesátinám Ivana Pfaffa*. Edited by Josef Polišínský, Praha: Euroslavica, 2000, 89–110.

“Geneze novodobého konzervatismu jako problém sociálních věd ve dvacátém století” [The genesis of modern conservatism as a research problem], *Sociologický časopis* 35, no. 4 (1999): 375–395.

[Link](#)

OTHER PUBLICATIONS

Reviews

A2 kulturní týdeník, aktualne.cz, Bohemia, East Central Europe, History of Humanities, H-Soz-u-Kult, Journal of Modern History, Lidové noviny, Literární noviny, Passato e Presente, Právo, Slavic Review, Soudobé dějiny, Revue d'études comparatives Est-Ouest, WerkstattGeschichte, Zeitschrift für Ostmitteleuropa-Forschung.

Translations into Czech

Burke, Peter. *Francouzská revoluce v dějepisectví: Škola Annales (1929-1989)*. Knižnice dějin a současnosti, sv. 25. Praha: Nakl. Lidové Noviny, 2004; (French Historical Revolution. The Annales School 1929-1989).

Iggers, Georg G. *Dějepisectví ve 20. století: Od vědecké objektivitě k postmoderní výzvě*. Knižnice dějin a současnosti, sv. 16. Praha: Nakl. Lidové Noviny, 2002; (Historiography in the 20th Century).

Contributions to Media (Selection)

“Německé volby odhalují historickou záhadu zvanou sociální demokracie”, *Seznamzpravy.cz*, 24.09.2021.

“Soros ven, Mao sem!”, *Seznamzpravy.cz*, 07.03.2021.

“Moje Anglie přežila hospodu Na vápenici i brexit“, *Seznamzpravy.cz*, 06.02.2021.

“Návrat židovských dějin do Čech”, *Seznamzpravy.cz*, 06.12.2020.

“Komunismus nestačí jen odsoudit. Snažme se ho také vysvětlit”, *Seznamzpravy.cz*, 25.07.2020.

“Jednou z obětí koronaviru může být národní stát”, *Seznamzpravy.cz*, 24.05.2020.

“Svět po epidemii: zbude nám jen holý život?”, *Seznamzpravy.cz*, 31.03.2020.

“Koronavirus a pokušení výjimečného stavu”, *Seznamzpravy.cz*, 27.02.2020.

“Odcházení českého konzervatismu”, *Aktualne.cz*, 24.01.2019.

“Mnichov a dnešek: bavorské volby ve stínu temného výročí roku 1938”, *Aktualne.cz*, 12.10.2018.

“Totalitarismus před branami“, *Právo*, 14.06.2018.

“Pražské jaro 1968 jako škola představitosti”, *Aktualne.cz*, 06.06.2018.

“Češi a jejich hybridní stalinismus”, *Aktualne.cz*, 26.02.2018.

“Otevřená univerzita a její nepřátelé“, *Lidové noviny, Orientace*, 15.04.2017.

“Historii je třeba přepisovat”, *Právo*, 22.06.2016.

“Čecháček boží a hříchy světa”, *Lidové noviny, Orientace*, 10.01.2015.

with Michal Pullmann, “Nenápadný půvab ideologie”, *Lidové noviny, Orientace*, 22.02.2014.

with Michal Pullmann, “Klid k práci, holé ruce a konec našeho komunismu”, *MfDnes, Kavárna*, 18.05.2013.

with Michal Pullmann, “Kdo se bojí normalizační každodennosti?”, *MfDnes, Kavárna*, 29.10.2011.

“Bádejme o komunismu bez politických předsudků”, *Literární noviny*, 03.04.2009.

“Dějiny, které bolí”, *Literární noviny*, 11.02.2008.

“Die Verführungskraft des Selbstverständlichen. Sozialistische Diktatur als Sinnwelt”, *Radio Prag*, 6.11.2007.